TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS
2004 m. lapkričio 11 d. *

Byloje C–216/02

dėl *Verwaltungsgerichtshof* (Austrija) 2002 m. gegužės 23 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2002 m. birželio 12 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen

prieš

Burgenländische Landesregierung,

dalyvaujant:

Österreichischer Shetlandponyzuchtverband,

* Proceso kalba: vokiečių.

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann, teisėjai A. Rosas (pranešėjas) ir R. Silva de Lapuerta,

generalinis advokatas D. Ruiz-Jarabo Colomer,
posėdžio sekretorė M.-F. Contet, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2003 m. gruodžio 4 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs rašytines pastabas, pateiktas:

— *Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen*, atstovaujamos advokačių C. Böhm, M. Breitenecker ir C. Kolbitsch bei advokato H. Vana, padedamo M. Maier,

— Austrijos vyriausybės, atstovaujamos C. Pesendorfer,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos G. Braun,

išklausęs 2004 m. sausio 15 d. posėdyje pateiktą generalinio advokato išvadą,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra susijęs su 1992 m. birželio 11 d. Komisijos sprendimo 92/353/EEB, nustatančio organizacijų ir asociacijų, tvarkančių arba užvedančių registruojamų arklinių šeimos gyvūnų kilmės knygas, patvirtinimo arba pripažinimo kriterijus (OL L 192, p. 63), 2 straipsnio 2 dalies pirmos įtraukos išaiškinimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas byloje tarp Austrijos ponių, mažų arklių ir specialių veislių augintojų susivienijimo (*Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen*, toliau – Ponių augintojų susivienijimas) ir Burgenlando federalinės žemės vyriausybės dėl pastarosios sprendimo pripažinti šioje Austrijos federalinėje žemėje Austrijos Šetlando ponių augintojų susivienijimą (*Österreichischer Shetlandponyzuchtverband*, toliau – AŠPS) Šetlando salų ponių augintojų organizacija. AŠPS yra įstojusi į pagrindinę bylą šalis.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisė

3 1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva 90/427/EEB dėl zootechninių ir genealoginių reikalavimų, reglamentuojančių Bendrijos vidaus prekybą arklinių šeimos gyvūnais (OL L 224, p. 55), nustato minėtus reikalavimus, taikomus prekybai arklinių šeimos gyvūnais ir jų sperma, kiaušialąstėmis bei embrionais Bendrijoje. Iš

direktyvos antros ir trečios konstatuojamųjų dalių matyti, kad šia direktyva siekiama Bendrijos lygiu nustatyti taisykles, reglamentuojančias Bendrijos vidaus prekybą arklinių šeimos gyvūnais, kad būtų užtikrintas racionalus šio sektoriaus, kuris yra dalies žemės ūkiu besiverčiančių gyventojų pajamų šaltinis, produkcijos augimas ir produktyvumo didinimas. Pagal šios direktyvos ketvirtą konstatuojamąją dalį patenkinami rezultatai šioje srityje daugiausia priklauso nuo oficialiai patvirtintų organizacijų ir asociacijų kilmės knygose įregistruotų arklinių šeimos gyvūnų naudojimo. Direktyvos penktoje konstatuojamojoje dalyje pabrėžiama, kad siekiant visiškai liberalizuoti prekybą reikia toliau derinti įtraukimo į šias knygas taisykles.

4 Direktyvos 90/427 4 straipsnio 2 dalis numato, kad Komisija nustato kilmės knygas tvarkančių ar jas užvedančių organizacijų ir asociacijų patvirtinimo arba pripažinimo kriterijus. Jos 4 straipsnio 1 dalis apibrėžia principus, į kuriuos atsižvelgiama priimant šiuos sprendimus pagal tos pačios direktyvos 10 straipsnyje numatytą tvarką.

5 Tokiomis aplinkybėmis Komisija priėmė Sprendimą 92/353, kuriame nustatyti organizacijų ir asociacijų, tvarkančių arba užvedančių registruojamų arklinių šeimos gyvūnų kilmės knygas, patvirtinimo arba pripažinimo kriterijai. Remiantis šio sprendimo 1 straipsniu, kad būtų oficialiai patvirtintos arba pripažintos, atitinkamos organizacijos ar asociacijos privalo paduoti paraišką tos valstybės narės, kurios teritorijoje yra įsikūrusios jų centrinės būstinės, institucijoms.

6 Sprendimo 92/353 2 straipsnis nustato:

„1. Suinteresuotos valstybės narės institucijos privalo oficialiai patvirtinti arba pripažinti bet kurią arklinių šeimos gyvūnų kilmės knygas tvarkančią arba užvedančią organizaciją ar asociaciją, jei ji atitinka šio sprendimo priede nustatytas sąlygas.

2. Tačiau valstybėje narėje, kurioje jau veikia viena ar kelios oficialiai patvirtintos arba pripažintos konkrečios veislės selekcininkų organizacijos ar asociacijos, tokios valstybės narės institucijos gali atsisakyti pripažinti naują selekcininkų organizaciją arba asociaciją:

— jei tai kelia pavojų veislės išsaugojimui arba trukdo jau veikiančios organizacijos ar asociacijos darbą arba jos veislės tobulinimo ar selekcinės programos įgyvendinimą

arba

— jei minėtosios veislės arklinių šeimos gyvūnai gali būti įtraukti ar įregistruoti kokios nors organizacijos arba asociacijos tvarkomos kilmės knygos specialiame skirsnyje, jei ši organizacija ar asociacija minėtajam skirsniui taiko pagal šio sprendimo priedo 3 punkto b papunktį tokios veislės kilmės knygą tvarkančios konkrečios organizacijos ar asociacijos nustatytas taisykles.

3. Valstybės narės praneša Komisijai apie kiekvieną oficialiai suteiktą patvirtinimą arba pripažinimą ir apie kiekvieną apskųstą atsisakymą oficialiai pripažinti.

4. Jei valstybė narė atsisako oficialiai patvirtinti arba pripažinti organizaciją ar asociaciją, minėtajai organizacijai ar asociacijai turi būti raštu išdėstomos šio atsisakymo priežastys". (Pataisytas vertimas)

7 Be to, Sprendimo 92/353 3 straipsnis numato, kad jei kilmės knygą tvarkanti organizacija ar asociacija nuolatos nesilaiko šio sprendimo priede nustatytų sąlygų, suinteresuotos valstybės narės institucijos turi panaikinti jos oficialų patvirtinimą arba pripažinimą.

Nacionalinės teisės aktai

8 Austrijoje Direktyvos 90/427 perkėlimas ir jos pagrindu priimtų Komisijos sprendimų įgyvendinimas priklauso federalinių žemių kompetencijai.

9 1995 m. kovo 2 d. Burgenlando federalinės žemės gyvūnų veisimo įstatymo (*Burgenländisches Tierzuchtgesetz*, toliau – *Tierzuchtgesetz*) (LGBl Nr. 1995/33, pagal LGBl Nr. 2001/32 redakciją) 3 skirsnio 9 straipsnis reglamentuoja selekcininkų organizacijų pripažinimą. Šis straipsnis nustato:

„1. Žemės vyriausybė turi pripažinti selekcininkų organizaciją, jeigu:

1) jos selekcinė programa tinkama skatinti gyvūnų auginimą 1 straipsnio 2 dalies prasme;

2) turimos populiacijos pakanka selekcinei programai įgyvendinti;

3) ji turi nepriekaištingai selekcinei veiklai reikalingą personalą ir įrangą;

4) yra užtikrinta, pirmiausia personalo, techninių ir organizacinių sąlygų požiūriu, kad:

a) selekcininkų organizacijos būstinė yra Burgenlando federalinėje žemėje;

b) veisiami gyvūnai bus nuolat ženklinami taip, kad bus įmanoma nustatyti jų tapatybę;

c) bus tinkamai tvarkoma kilmės knyga ar kilmės registras bei bus daromi reikalingi įrašai selekcinėse įmonėse;

d) gavus atitinkamą prašymą, selekcininkų asociacijoje bus registruojamas ar įrašomas ir galės būti įregistruotas kilmės knygoje kiekvienas gyvūnas, pagal savo kilmę ar kokybės požymius — įskaitant eksterjerą — atitinkantis registracijai keliamus reikalavimus; į Burgenlando federalinę žemę įvežtiems gyvūnams negali būti keliami griežtesni reikalavimai nei iš Burgenlando federalinės žemės kilusiems gyvūnams, ir

5. kiekvienas selekcininkas, atitinkantis nepriekaištingam selekciniam darbui keliamus reikalavimus ir esantis atitinkamos selekcininkų asociacijos veiklos teritorijoje bei užsiimantis šios selekcininkų asociacijos veiklą atitinkančia veikla, turės teisę tapti šios selekcininkų asociacijos nariu, laikantis jos veiklą reglamentuojančių teisės aktų.

2. Paraiškoje dėl pripažinimo turi būti nurodomi:

<...>

3) selekcinė programa, iš kurios turi būti matomi selekcijos tikslas, selekcinis metodas, selekcinės populiacijos dydis ir atliekamų kokybės patikrinimų rūšys, apimtys ir vertinimo metodai;

4) duomenys apie numatomą selekcinėje programoje dalyvaujančių įmonių ar selekcininkų gyvūnų kiekį;

5) selekcininkų asociacijos atveju:

a) duomenys apie teisinį veiklos pagrindą, nurodantys asociacijos veiklos teritoriją ir veiklos sritį;

b) kilmės knygos tvarkymo taisyklės, nustatančios įrašymo į kilmės knygos skyrius sąlygas;

<...>

3. Pripažinimo procedūroje turi būti išklausytos selekcininkų asociacijos, kurių veiklos teritorija ir veiklos sritis visiškai ar iš dalies sutampa su 2 dalies 5 punkto a papunktyje nurodyta veiklos teritorija ir sritimi.

<...>

5. Jeigu egzistuoja viena ar kelios pripažintos tam tikros veislės selekcininkų organizacijos, federalinės žemės vyriausybė turi atsisakyti pripažinti naują selekcininkų organizaciją, jeigu pripažinimas keltų pavojų veislės išsaugojimui arba jau veikiančios organizacijos selekcinei programai."

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

10 Austrijos ponių augintojų susivienijimas nuo 1997 m. rugpjūčio 14 d. pripažintas Šetlando ponių selekcininkų organizacija Burgenlando federalinėje žemėje pagal *Tierzuchtgesetz*.

11 1997 m. AŠPS pateikė paraišką šiuo klausimu kompetentingai Burgenlando federalinės žemės vyriausybei prašydama ir ją pripažinti Šetlando ponių selekcininkų organizacija.

12 Ponių augintojų susivienijimas buvo išklausytas gavus paraišką pradėtoje administracinėje procedūroje. Šis susivienijimas pasisakė prieš AŠPS pripažinimą ir teigė, kad toks pripažinimas keltų pavojų veislės išsaugojimui, trukdytų jau veikiančios organizacijos ar asociacijos darbą arba jos veislės tobulinimo ar selekcinės programos įgyvendinimą.

13 2001 m. balandžio 30 d. sprendimu AŠPS, remiantis jos selekcine programa, pagal *Tierzuchtgesetz* 9 straipsnį buvo pripažinta Burgenlando federalinėje žemėje ribotam 10 metų laikotarpiui.

14 Ponių augintojų susivienijimas apskundė šį sprendimą *Verwaltungsgerichtshof*. Tačiau *Burgenlando* federalinės žemės vyriausybės nuomone, šis susivienijimas nėra AŠPS pripažinimo procedūros šalis ir neturi teisės skųsti minėto sprendimo teismui.

15 *Verwaltungsgerichtshof* teigia, kad sprendimui dėl skundo priimtinumo priimti pirmiausia jis turi išnagrinėti, ar ieškovas pagrindinėje byloje tam tikromis aplinkybėmis turi teismo ginamą teisę reikalauti atsisakyti pripažinti naują selekcininkų organizaciją.

16 Šis teismas patikslina, kad remiantis vien nacionaline teise skundas turėtų būti atmestas nenagrinėjant klausimo, ar AŠPS pripažinimas selekcininkų organizacija kelia pavojų veislės išsaugojimui arba ieškovo pagrindinėje byloje selekcinei programai. Remiantis nusistovėjusia *Verwaltungsgerichtshof* praktika, suformuota kitų įstatymų pagrindu, teisės nuostata, suteikianti asmeniui tik teisę būti išklausytam administracinėje procedūroje, reiškia, kad atitinkamas asmuo nėra šios administracinės procedūros šalis. Tačiau pagal Austrijos administracinio proceso teisę šalies teisės yra procesinė priemonė savo teisiniams reikalavimams įgyvendinti. Nepripažinus asmens administracinės procedūros šalimi, jis neturi teisės iš administracinės institucijos reikalauti priimti tam tikrą sprendimą ir vėliau apskųsti tokį administracijos sprendimą teisme.

17 Ponių augintojų susivienijimas teigė, kad Bendrijos teisė suteikia jam teisme ginamą teisę į tai, kad būtų patikrinta, ar AŠPS pripažinimas kelia pavojų veislės išsaugojimui arba trukdytų jau veikiančios organizacijos selekcinės programos įgyvendinimui, ir kad tuo atveju, jeigu atsakymas būtų teigiamas, administracijos institucija atsisakytų pripažinti naują organizaciją. Savo teiginius jis grindžia Direktyva 90/427 ir Sprendimu 92/353.

18 *Verwaltungsgerichtshof* neatmeta galimybės, kad Ponių augintojų susivienijimas gali grįsti savo poziciją Sprendimu 92/353. Šiuo klausimu jis nurodo, kad nuo 1970 m. spalio 6 d. Sprendimo *Grad* (9/70, Rink. p. 825) nusistovėjusioje Teisingumo Teismo praktikoje pripažįstama privačių asmenų galimybė nacionalinėse institucijose ir teismuose remtis valstybėms narėms adresuojamu sprendimu tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip ir direktyvos atveju.

19 Kalbėdamas apie klausimą, ar Sprendimo 92/353 2 straipsnio 2 dalies turinys yra pakankamai besąlyginis ir tikslus, kad pilietis galėtų tiesiogiai juo remtis, *Verwaltungsgerichtshof* pateikė keletą pastabų.

20 Šio teismo nuomone, šioje nuostatoje vartojamas veiksmažodis „gali" galėtų reikšti, kad valstybės narės turi galimybę laisvai spręsti, ar naujos asociacijos pripažinimas turi būti atmestas tuo atveju, jei jis keltų pavojų veislės išsaugojimui ar trukdytų jau veikiančios organizacijos ar asociacijos darbą arba jos veislės tobulinimo ar selekcinės programos įgyvendinimą. Tokiu atveju Ponių augintojų susivienijimas neturėtų teisės tiesiogiai remtis Sprendimu 92/353.

21 Tačiau *Verwaltungsgerichtshof* teigia, kad veiksmažodžiu „gali" valstybėms narėms paliktą diskreciją kitos Bendrijos teisės nuostatos gali visiškai panaikinti. Teismas primena, kad 1999 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *WWF. ir kt.* (C-435/97, Rink. p. I-5613) Teisingumo Teismas konstatavo, kad 1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyvos 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 175, p. 40) 4 straipsnio 4 dalimi valstybėms narėms suteiktą tariamai plačią diskreciją riboja tos pačios direktyvos 2 straipsnio 1 dalis.

22 Netgi darant prielaidą, kad Sprendimo 92/353 2 straipsnio 2 dalis suteikia valstybėms narėms diskreciją, kyla klausimas, ar, atsižvelgiant į Bendrijos teisės principus, valstybė narė gali numatyti atsisakymo pripažinti naujas asociacijas sąlygas tuo pačiu metu nenumatydama teisme ginamos teisės jau veikiančioms asociacijoms reikalauti atmesti paraišką dėl pripažinimo.

23 Dėl galimo pavojaus veislės išsaugojimui *Verwaltungsgerichtshof* abejojo, ar jau veikianti organizacija gali teisme remtis teise reikalauti atmesti paraišką dėl pripažinimo. Teismo nuomone, nėra tiesioginio ryšio tarp atmetimo pagrindo ir jau veikiančios organizacijos interesų.

24 *Verwaltungsgerichtshof* taip pat pažymėjo, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką direktyva savaime nenustato pareigų privačiam asmeniui, todėl prieš jį negalima remtis direktyvos nuostatomis (1994 m. liepos 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Faccini Dori*, C-91/92, Rink. p. I-3325). Šiuo klausimu šis teismas nurodo, kad Sprendimo 92/353 2 straipsnio 2 dalis neapsiriboja privilegijų suteikimu jau veikiančioms asociacijoms, kuriomis tam tikromis sąlygomis šios organizacijos gali remtis prieš valstybę narę. Atrodo, kad ši nuostata taip pat iš dalies apsunkina pripažinimo siekiančių selekcininkų asociacijų padėtį, kadangi ji nepripažįstama Sprendimo 92/353 2 straipsnio 2 dalies pirmos įtraukos sąlygomis. Vis dėlto, *Verwaltungsgerichtshof* nuomone, negalima užtikrintai teigti, kad toks „padėties apsunkinimas" yra „privataus asmens įpareigojimas" Teisingumo Teismo praktikos prasme.

25 Šio teismo nuomone, pagal Teisingumo Teismo praktiką direktyva gali netiesiogiai apsunkinti privataus asmens padėtį. Šiuo klausimu *Verwaltungsgerichtshof* daro

nuorodą į 1995 m. rugpjūčio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Komisija prieš Vokietiją* (C-431/92, Rink. p. I-2189, toliau – Sprendimas *Großkrotzenburg*) ir į 1989 m. birželio 22 d. Sprendimą *Fratelli Costanzo* (103/88, Rink. p. 1839).

26 Be to, *Verwaltungsgerichtshof* nagrinėja klausimą, kiek Bendrijos teisė turi įtakos nacionalinei proceso teisei ir nacionalinėms bylų teisingumo taisyklėms. Atsižvelgiant į aiškią *Tierzuchtgesetz* 9 straipsnio 3 dalies formuluotę, Austrijos teisės negalima aiškinti taip, kad jau veikiančios selekcininkų organizacijos turi teisę apskųsti teismui administracijos sprendimą, priimtą naujos selekcininkų organizacijos pripažinimo procedūroje. Tačiau Austrijos teisės doktrinoje, remiantis Teisingumo Teismo praktika (1981 m. liepos 7 d. Sprendimas, *Rewe*, 158/80, Rink. p. 1805), teigiama, kad nesant specialios Bendrijos teisės normos, valstybės narės pačios turi numatyti teisinės apsaugos priemones, leidžiančias privatiems asmenims įgyvendinti jiems Bendrijos teisės suteikiamas teises. Pagarba valstybių narių autonomiškumui reiškia, kad Bendrijos teisė negali būti taikoma vietoj nacionalinių proceso normų ir bylų teisingumo taisyklių.

27 Nagrinėjamu atveju Austrijos įstatymų leidėjo numatytos jau veikiančių selekcininkų asociacijų ir organizacijų procesinės teisės nesuteikia joms galimybės kreiptis į *Verwaltungsgerichtshof*. Tokiomis aplinkybėmis netgi tuomet, jeigu Sprendimo 92/353 2 straipsnio 2 dalies pirma įtrauka suteiktų jau veikiančioms asociacijoms teisę šioje nuostatoje numatytų sąlygų atžvilgiu, šios teisės Austrijoje nebūtų galima apginti teisme.

28 *Verwaltungsgerichtshof* nuomone, ši išvada yra nepapakankama ir jos negalima padaryti remiantis Teisingumo Teismo praktika (1998 m. rugsėjo 24 d. Sprendimas *Tögel*, C-76/97, Rink. p. I-1405). Turi būti galimybė Bendrijos teise grindžiamą

reikalavimą pateikti *Verwaltungsgerichtshof* – nacionaliniame teisme, kuriam paprastai yra teismingi panašūs nacionaline teise grindžiami reikalavimai.

29 Dėl šių priežasčių *Verwaltungsgerichtshof* sustabdė bylos nagrinėjimą ir pateikė Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar <...> Sprendimo 92/353 <...> 2 straipsnio 2 dalies pirma įtrauka suteikia jau veikiančiai veisimo organizacijai (asociacijai) teisę iš kompetentingos institucijos reikalauti atsisakyti pripažinti naują organizaciją (naują asociaciją), jeigu naujos organizacijos (asociacijos) pripažinimas keltų pavojų veislės išsaugojimui arba trukdytų jau veikiančios organizacijos ar asociacijos darbą arba jos veislės tobulinimo ar selekcinės programos įgyvendinimą?

2. Ar minėto sprendimo 2 straipsnio 2 dalies pirma įtrauka riboja tokios nacionalinės teisės normos taikymą, kuri jau veikiančiai selekcininkų organizacijai ar asociacijai:

a) suteikia tik teisę būti išklausytai kompetentingos institucijos per naujos organizacijos (asociacijos) pripažinimo procedūrą, tačiau nesuteikia teisės reikalauti atsisakyti pripažinti naują organizaciją (asociaciją) dėl to, kad naujos organizacijos (asociacijos) pripažinimas keltų pavojų veislės išsaugo-

jimui arba trukdo jau veikiančios organizacijos ar asociacijos darbą arba jos veislės tobulinimo ar selekcinės programos įgyvendinimą, ir

b) nesuteikia teisės teisme (*Verwaltungsgerichtshof*) ginčyti administracijos institucijos priimto sprendimo dėl naujos organizacijos (asociacijos) pripažinimo, nepaisant jos išsakytos neigiamos nuomonės.

Dėl pirmo klausimo

30 Savo pirmu klausimu ir antro klausimo pirmąja dalimi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės Teisingumo Teismo klausia, ar Sprendimo 92/353 2 straipsnio 2 dalies pirma įtrauka aiškintina taip, kad įvykdžius vieną ar kelias šioje nuostatoje numatytas sąlygas oficialiai jau pripažintos ar patvirtintos tam tikrų arklinių šeimos gyvūnų selekcininkų organizacijos ar asociacijos turi teisę reikalauti iš kompetentingų institucijų atsisakyti pripažinti ar patvirtinti naują tos pačios veislės kilmės knygas tvarkančią arba užvedančią asociaciją ar organizaciją.

31 Pirmiausia primintina, kad, remiantis Sprendimo 92/353 2 straipsnio 1 dalimi, kompetentingos atitinkamos valstybės narės institucijos privalo oficialiai patvirtinti arba pripažinti bet kurią arklinių šeimos gyvūnų kilmės knygas tvarkančią arba užvedančią organizaciją ar asociaciją, jei ji atitinka šio sprendimo priede nustatytas sąlygas.

32 Kaip matyti iš šios nuostatos bei iš Direktyvos 90/427 konstatuojamosios dalies, oficialus kilmės knygas tvarkančios arba užvedančios organizacijos ar asociacijos pripažinimas paprastai neprieštarauja Bendrijos teisės aktų, susijusių su prekyba arklinių šeimos gyvūnais Bendrijoje, tikslams. Registruotų arklinių šeimos gyvūnų auginimo ir prekybos jais skatinimo tikslais būtina, kad skirtingose Bendrijos valstybėse narėse būtų pakankamai organizacijų, galinčių vesti kilmės knygas, kuriose būtų galima registruoti augantį arklinių šeimos gyvūnų skaičių.

33 Nepaisant to, kad Bendrijos teisės aktuose numatytas palankus naujų kilmės knygas tvarkančių ar užvedančių asociacijų ar organizacijų oficialaus pripažinimo ar patvirtinimo reglamentavimas, šie teisės aktai, kaip matyti iš Sprendimo 92/353 2 straipsnio 1 dalies, reikalauja, kad kiekviena asociacija ar organizacija atitiktų šio sprendimo priede nustatytas sąlygas. Be to, iš Direktyvos 90/427 4 straipsnio 1 dalies a punkto matyti, kad kilmės knygas tvarkančios ar užvedančios organizacijos ir asociacijos yra pripažįstamos ir tvirtinamos laikantis veislės kilmės knygą tvarkančios organizacijos arba asociacijos nustatytų taisyklių.

34 Kalbant apie Sprendimo 92/353 2 straipsnio 2 dalį konstatuotina, kad pagrindinis šios nuostatos tikslas, kaip teisingai pažymėjo Austrijos vyriausybė ir Komisija, yra suteikti kompetentingoms valstybės narės institucijoms diskreciją 2 straipsnio 2 dalies pirmoje ar antroje įtraukoje nustatytomis aplinkybėmis atmesti naujos asociacijos ar organizacijos prašymą dėl pripažinimo netgi tuomet, jei yra įvykdytos šio sprendimo priede nustatytos sąlygos. Nesant tokių aplinkybių, remiantis šio sprendimo 2 straipsnio 1 dalimi, kompetentingos institucijos privalo pripažinti bet kurią organizaciją ar asociaciją, jei ji atitinka minėtame priede nustatytas sąlygas.

35 Taigi Sprendimo 92/353 2 straipsnio 2 dalies pirmoje įtraukoje aiškiai numatytos aplinkybės, kuriomis kompetentingos valstybės narės institucijos gali atsisakyti pripažinti naują organizaciją ar asociaciją. Šiuo atveju kalbama apie situacijas, kai atitinkamoje valstybėje narėje jau veikia viena ar kelios oficialiai patvirtintos arba pripažintos konkrečios veislės selekcininkų organizacijos ar asociacijos ir kai pripažinimas kelia pavojų šios veislės išsaugojimui arba trukdo jau veikiančios organizacijos ar asociacijos darbą arba jos veislės tobulinimo ar selekcinės programos įgyvendinimą.

36 Priešingai nei teigia Ponių augintojų susivienijimas, Sprendimo 92/353 2 straipsnio 2 dalies pirmoji įtrauka negali būti aiškinama taip, kad ji suteikia jau veikiančiai organizacijai subjektinę teisę iš atitinkamų kompetentingų institucijų reikalauti atmesti naujos asociacijos ar organizacijos prašymą dėl pripažinimo esant vienai ar kelioms šioje nuostatoje nurodytų aplinkybių. Iš tikrųjų, toks aiškinimas reikštų diskrecijos, kurią Sprendimo 92/353 2 straipsnio 2 dalimi buvo siekiama palikti kompetentingoms valstybės narės institucijoms, panaikinimą.

37 Taigi į pirmą klausimą reikia atsakyti, kad Sprendimo 92/353 2 straipsnio 2 dalies pirma įtrauka aiškintina taip, jog esant vienai ar kelioms šioje nuostatoje nurodytų aplinkybių jau veikiančios oficialiai pripažintos ar patvirtintos konkrečios arklinių šeimos gyvūnų veislės selekcininkų organizacijos ar asociacijos neturi teisės iš kompetentingų institucijų reikalauti atsisakyti pripažinti ar patvirtinti naują tos pačios veislės kilmės knygą tvarkančią ar užvedančią asociaciją ar organizaciją.

Dėl antro klausimo

38 Antro klausimo antra dalimi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės Teisingumo Teismo klausia, ar Bendrijos teisė nedraudžia, kad valstybės narės teisės normos nesuteiktų jau veikiančioms asociacijoms ar organizacijoms, pasisakiusioms prieš naujos asociacijos ar organizacijos pripažinimą, teisės teisme ginčyti kompetentingų nacionalinių institucijų sprendimą dėl pripažinimo.

39 Iš atsakymo į pirmą klausimą matyti, kad esant vienai ar kelioms Sprendimo 92/353 2 straipsnio 2 dalies pirmoje įtraukoje nurodytų aplinkybių jau oficialiai pripažintos ar patvirtintos konkrečios arklinių šeimos gyvūnų veislės selekcininkų organizacijos ar asociacijos neturi teisės iš kompetentingų institucijų reikalauti atsisakyti pripažinti ar patvirtinti naują tos pačios veislės kilmės knygą tvarkančią ar užvedančią asociaciją ar organizaciją.

40 Tokiomis aplinkybėmis ir dėl generalinio advokato išvados 38–40 punktuose išdėstytų priežasčių į antrąją antro klausimo dalį reikia atsakyti, kad Bendrijos teisė nedraudžia, kad valstybės narės teisės aktai nesuteiktų jau veikiančioms asociacijoms ar organizacijoms, pasisakiusioms prieš naujos asociacijos ar organizacijos pripažinimą, teisės teisme ginčyti kompetentingų nacionalinių institucijų sprendimą dėl pripažinimo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

41 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų nacionalinio teismo nagrinėjamoje byloje, išlaidų klausimą turi spręsti nacionalinis teismas. Kitų byloje

dalyvavusių asmenų, pateikusių Teisingumo Teismui pastabas, išlaidos nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. **1992 m. birželio 11 d. Komisijos sprendimo 92/353/EEB, nustatančio organizacijų ir asociacijų, tvarkančių arba užvedančių registruojamų arklinių šeimos gyvūnų kilmės knygas, patvirtinimo arba pripažinimo kriterijus, 2 straipsnio 2 dalies pirma įtrauka aiškintina taip, kad esant vienai ar kelioms šioje nuostatoje nurodytų aplinkybių jau oficialiai pripažintos ar patvirtintos konkrečios arklinių šeimos gyvūnų veislės selekcininkų organizacijos ar asociacijos neturi teisės iš kompetentingų institucijų reikalauti atsisakyti pripažinti ar patvirtinti naują tos pačios veislės kilmės knygą tvarkančią ar užvedančią asociaciją ar organizaciją.**

2. **Bendrijos teisė nedraudžia, kad valstybės narės teisės aktai nesuteiktų jau veikiančioms asociacijoms ar organizacijoms, pasisakiusioms prieš naujos asociacijos ar organizacijos pripažinimą, teisės teisme ginčyti kompetentingų nacionalinių institucijų sprendimą dėl pripažinimo.**

Parašai.